

[Socialministeren.]

Udgifterne, der er forskellige, efter som der er Tale om Oprettelse af nye Herberger, om Forandring af bestaaende eller om Driftsudgifter. Disse Detailler fremgaar i øvrigt af de nævnte Paragraffer. Det normale vil være, at Staten, Amtskommunen og Kommunen yder hver en Trediedel af det Tilskud, her er Tale om.

Udgifterne er naturligvis ikke lette at beregne; de maa til Dels rette sig efter Behovet, og vi ved ikke, hvilke Tider vi gaar i Møde, om den store Arbejdsløshed vedbliver at holde sig, og om det bliver lige saa vanskeligt som i disse Aar for de unge at komme ind i et Erhverv. Jeg antager, at Udgifterne for Statens Vedkommende, hvis dette Lovforslag bliver gennemført, vil andrage 200 000—300 000 Kr. om Aaret foruden et mindre Beløb som Tilskud til Forandring af bestaaende Hjem, altsaa Udgifter een Gang for alle efter § 13. Disse Beregninger findes angivet i Bemærkningerne til Lovforslaget, Side 5 og 6.

Under Hensyn til de meget vanskelige Forhold for den paagældende Del af Befolkningen, den store Arbejdsløshed, de uheldige Forhold for de hjemløse samt under Hensyn til Udvalgets enstemmige Betænkning og den overvejende Tilslutning fra de kommunale Organisationer skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Jensen-Stevns: Det fremgaar af de Oplysninger, som ledsagede det foreliggende Lovforslag, den Gang det blev fremsat i Folketinget, at der for Tiden her i Landet bestaar 123 Institutioner, som falder ind under denne Lovgivnings Rammer. Der findes Herberger og Svendehjem i et Antal af 75, og det, der karakteriserer disse, er, at der ydes Ophold enten mod Betaling eller gratis. Endvidere findes der Arbejdsherberger og Arbejdshjem i et Antal af 25, og det, der karakteriserer disse, er, at der ydes Ophold mod Arbejdsydelse fra vedkommendes Side. Foruden disse findes der yderligere et Antal Hjem, der maa betegnes som Overgangsformer, idet Vederlaget for Opholdet bestaar enten i Arbejde eller Betaling, maaske i begge Dele i Forening. Tingets ærede Medlemmer vil heraf forstaa, at der her er Tale om en Virksomhed, som for længst er taget op ad forskellige Veje, i overvejende Grad ad privat Vej, gennem velgørende, filantropiske eller kristelige Organisationer. Af de 123 Institutioner af denne Art er der kun 6, som er kommunale, alle de øvrige er oprettede og drives enten

af Foreninger eller af private; dog er der 67 Institutioner, som oppebærer kommunalt Tilskud. Jeg vil gerne i denne Sammenhæng fremhæve, at der sikkert ikke er en eneste af disse 123 Institutioner, som drives med noget forretningsmæssigt Formaal for Øje, og jeg har ogsaa forstaaet Forhandlingerne i det andet Ting, saavel den højtærede Socialministers Indlæg som de Indlæg, der kom fra anden Side, derhen, at alle egentlig talt var enige om, at samtlige de bestaaende Institutioner er af rent filantropisk Karakter.

Nu foreligger altsaa dette Lovforslag, hvis Indhold den højtærede Socialminister nys gjorde Rede for, og Hovedpunktet i det er jo, at den hidtidige frivillige Ordning skal afløses af et Statstilsyn, saa at de bestaaende Institutioner skal søge om Tilladelse til at fortsætte, og saaledes at Oprettelsen af nye Institutioner af tilsvarende Art er afhængig af en Statsemedsmands Godkendelse, en Godkendelse, som til enhver Tid kan tages tilbage. Ministeren har i al Korthed gjort Rede for, hvilke yderligere Opgaver denne Statsemedsmand eller Statstjenestemand skulde røgte. Der skal for hver Anstalt, hver Institution af denne Art oprettes et formeligt Reglement, som skal godkendes af Tilsynsmanden, og ligeledes skal de Priser og Optagelsesvilkår, der skal gælde for vedkommende Anstalt, godkendes. Det vil altsaa sige, at den Handlefrihed, den Frihed til at udøve deres Virksomhed efter bedste Skøn, som de paagældende Institutioner hidtil har haft, nu fuldstændig vil forsvinde, og dertil kommer yderligere, som det ogsaa blev fremhævet af den højtærede Minister, at der vil kunne blive Tale om efter Indstilling fra denne Embedsmand at paalægge Kommunerne at oprette Herberger paa Steder, hvor de ikke findes for Tiden, ganske vist med en vis økonomisk Deltagelse fra Statens, eventuelt Amtets Side. Den højtærede Minister anslog jo i sin Tale de aarlige Udgifter, som denne Lov maatte antages at ville medføre for Statskassen, løseligt til 200 000—300 000 Kr., hvortil vil komme nogle Udgifter een Gang for alle ved Indretning af de nye Herberger, som maatte blive paabudt.

Jeg beklager at maatte sige paa mit Partis Vegne med Hensyn til det foreliggende Forslag, at Partiet Venstre ikke kan medvirke til Gennemførelsen deraf. Det er under Forhandlingerne i det andet høje Ting uimodsiget blevet hævdet af vort Partis Ordfører, som har besøgt et ret betydeligt Antal af disse Institutioner rundt omkring i Landet,